

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

NSK po dvanácti letech existence a využívání

Příloha č. 2 kapitoly NSK a její význam pro počáteční vzdělávání

System ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání založený na Národní soustavě kvalifikací má za sebou prvních dvanáct let fungování. To je dobrá příležitost zdůraznit, že NSK si za tu dobu určitě vydobyla své místo na slunci a má řadu významných funkcí. Přes setrvačnost vnímání vzdělávacích cest již mezi námi žije více než 200 000 občanů, kterým nový systém dalšího vzdělávání umožnil získat a ověřit kvalifikaci.

První roky vývoje NSK byly do jisté míry pilotním ověřením nastavení a funkce systému na několika desítkách popsaných profesních kvalifikací. Vytvářený systém byl významně podpořen legislativními provazbami, zejména se živnostenským zákonem a formou ukončování rekvalifikačních vzdělávacích programů zkouškou z profesní kvalifikace. Tím byla do značné míry podpořena i kvalita dalšího vzdělávání poskytovaného ze státních prostředků. System dále doprovázelo provazování principů zákona o ověřování výsledků dalšího vzdělávání s některými dalšími zákony, které upravují oblast kvalifikací.

Významnější nárůst počtu zkoušek z profesní kvalifikace nastává od roku 2012. Trvale ros-

te a v současné době má osvědčení o profesní kvalifikaci, jak již bylo uvedeno, již více než 200 000 občanů. Nesporným faktem přitom zůstává skutečnost, že existuje řada profesních kvalifikací, u nichž dosud občané nevyužili možnosti získání osvědčení. Ačkoliv není počet držitelů osvědčení jediným a ani nejzásadnějším měřítkem úspěšnosti či smysluplnosti profesních kvalifikací, pro mnohé z nich jsou počty vyzkoušených určitě nižší, než jaký je jejich skutečný potenciál.

Je důležité zdůraznit, že celý systém ověřování a uznávání výsledků učení byl původně formulován s cílem umožnit občanům formální uznání jejich skutečných kompetencí, bez ohledu na způsob nabytí, samozřejmě v takové podobě a skladbě, která je aktuálně uplatnitelná na trhu práce. Zákon tak mj. nastavuje cestu k získání plnohodnotné kvalifikace pro tu „polovinu ekonomicky aktivního obyvatelstva“, která nepracuje v původně vystudovaném oboru nebo již se obor výrazně proměnil.

Zákon zároveň umožňuje získat profesní kvalifikaci způsobem, který respektuje možnosti a potřeby dospělých, tedy nenutí je ke školní docházce, k dosahování stupně vzdělání, ale přesto jim umožňuje získat takové kompetence (a nakonec i osvědčení o kvalifikaci), které jsou dostatečné pro výkon jednotlivých profesí.

Je však zřejmé, že využívání NSK jako nástroje pro změnu a zvýšení kvalifikace dospělých zdaleka nedosáhlo svých možností. V tomto smyslu je potenciál daleko vyšší (zejména v době významných a rychlých změn technologií, a tedy i podob profesí a obsahu a skladeb kompetencí uplatnitelných na trhu práce) a jednotliví aktéři – občané, zaměstnavatelé, vzdělavatelé – se NSK musí postupně naučit využívat.

Je třeba zdůraznit, že zaměření projektu MOV přináší významnou příležitost pro další rozšiřování celkového povědomí o NSK a o možnostech jejího využívání ve vztahu k počátečnímu vzdělávání.

Materiál vznikl v rámci projektu [Modernizace odborného vzdělávání \(MOV\)](#), který byl spolufinancován z Evropských strukturálních a investičních fondů a jehož realizaci zajišťoval Národní pedagogický institut České republiky.

Elektronická knihovna www.imetodika.cz je místem pro studium metodických textů zaměřených na modernizaci odborného vzdělávání.

Materiál je pod licencí Creative Commons [CC BY SA 4.0](#) – Uvedte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.